

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Nr. 6

Procuratura de stat

Str. Schewis

(Of.)

Loco

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei.

Trei luni 25 Lei.

Ziarul apare Miercuri și Vinerea.

Corespondențele

Să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor

Abon.

Să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45.

După învoială

terțiunile

Să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45.

Oamenii bisericii

(=) Campania electorală se prezintă și în noi, — ca pretutindenea în statele constituționale, — împreună cu agitații lipsite adese ori de cumpăt, cu atacuri violente de vorbe, de duh mai mult sau mai puțin, și cu învinovățiri exagerate ce merg dela un partid la altul. Violența de vorbe, deși poate mai mare ca de obicei, n'a trecut, până acum, în violență de fapte, ciocniri între reprezentanții partidelor deocamdată nu s'au ivit, — și să nădăjduim că nici d'aici încolo n'au să se ivească, ci se vor evita chiar și în zilele hotărâtoare ce se apropie.

În acest scop își va putea exercita, de sine înțeles, înrăurirea binefăcătoare și preoțimea noastră conștientă de îndatoririle sale.

Atitudinea clerului, în luptele electorale, se poate preciza prin însuși rolul cel are preotul în viața credincioșilor săi.

Organul nostru de publicitate, cu totul independent de partidele politice, și-a afirmat credințele și ideile în dragoste și cinste pentru biserica aceea, care a cultivat și a păstrat cele mai strânse legături cu statul românesc.

Ferindu-ne de a stăruî în propagandă pentru idei dubioase sau chiar primejdioase, și de a promite ce nu putem da, facem apel la toți preoții noștri ca, la alegerile pentru parlament, să aibă în vedere pe acei bătați, cari sânt cunoscuți ca *oameni ai bisericii ortodoxe*, adică bărbați destoinici, încercați și cu experiență în treburile bisericești, oameni prin cari interesele bisericii să fie reprezentate în mod vrednic și să fie ținute în seamă la toate locurile cu cădere. Astfel de oameni se vor fi gășind, credem, în toate partidele politice românești din întreaga țară.

Nu trebuie firește să uităm îndeosebi pe acei fii buni ai bisericii noastre cari și-au ridicat glasul și au apărut energic și cu succes drepturile și interesele bisericii noastre ortodoxe atât în vremuri mai vechi, cât și în zile mai recente; ear unii, dintre dânșii, au sprijinit cu dărnicie biserica și așezămintele sale de cultură și binefacere.

Ei sânt colaboratorii preoțimii, — și nu ne îndoim că vor urmări și mai departe cu aceeași atențiune și râvnă interesele noastre mari și obștești.

În mijlocul multelor greutăți, în care se găsește țara, gândul nostru nu poate să fie de-a învrăjbi sufletele, nici a le ne-

dreptăți, cu atât mai puțin a le ademini cu frumoase și bine sunătoare cuvinte.

Avem datoria să sprijinim astfel de conducători și îndrumători, cari au izbutit să-și statornicească o bună faimă în purtarea de grijă arătată bisericii, clerului și poporului setos de lumină, adevăr și dreptate.

Viitoarele corpuri legiuitoare, convocate pentru ziua de 27 Martie a. c. vor avea caracter de constituantă. Sarcina acestui parlament, care va da țării cu provinciile alipite o nouă constituție, va fi să pună statului român temelie solidă: morală și creștină, ca să vedem, după lungul șir de frământări, o stăpânire mai statornică și mai capabilă de lucru.

Alegerile bat la ușă.

Cu sânge rece, fără clocot de patimi să ne apropiem de urnă și, ca buni păstori sufletești, să dăm exemplul masselor care, umbrite de votul universal și secret, vor veni să aducă dovadă despre creșterea lor cetățenească în statul chemat la nouă viață.

† Pantaleon Lucața

(1839—1922)

(x) Fostul asesor onorar în senatul epitropesc al arhidiecezei noastre, și mai înainte căpitan în armata monarhiei dispărute, venerabilul bătrân *Pantaleon Lucața*, a răposat Sâmbătă în 11 l. c., aici în Sibiu în vârstă de 83 ani, după o lungă activitate, împlinită cu râvnă și pricepere pentru promovarea intereselor poporului și ale bisericii sale.

Crescut din părinți cu puțină avere, ca om tinăr fără protecție, s'a luptat cu aspre greutăți ca să ajungă la gradele carierii sale militare. Prin voință neînfrântă, prin deșteptăciune nu de toate zilele, prin lucrare stăruitoare și prin caracterul său neprihănit a ieșit biruitor din toate încercările vieții.

Sfârșind cu cinste activitatea sa militară, a ocupat, la dorința și invitarea marilor bisericii noastre, locul de asesor și cassier consistorial, și cu rară putere de muncă a sprijinit năzuințele economice și financiare, cărora își dedicase toate forțele sale.

Averea sa materială, modestă pentru stările actuale, și a dobândit-o prin spirit de cruțare și cumpăt, și a știut să o întrebuințeze și pentru alții în timpuri când curentul materialist a câștigat tot mai mulți

rătăciți și când idealismul se prezintă pare că din ce în ce mai redus.

Până în ultimele clipe ale vieții sale laborioase, *Pantaleon Lucața* și-a închinat lucrarea desinteresată instituțiilor bisericești și economice, care l-au chemat în mijlocul lor, și care toate s'au bucurat de vasta sa experiență, de mintea lui luminată, și de numeroasele sale cunoștințe de oameni și împrejurări.

P. Lucața s'a împărtășit pururea de stima și încrederea desăvârșită a cercurilor în care a muncit, pentru că a rămas totdeauna bărbatul drept, cu mâinile deplin curate și gata de a da ajutor acolo unde se cere.

După astfel de activitate, pilduitoare în viața publică, numele lui *Lucața* va fi cu cinste pomenit alături de numele vrednicilor bărbați de caracter înalte ai bisericii și ai neamului românesc.

Odihnească cu dreptii!

Despre mult regretatul răposat ni se comunică următoarele:

Pantaleon Lucața, încetat din viață în etate de 83 de ani, a servit ca asesor și cassar consistorial 30 de ani.

Prin cruțare și bună chivernisală și-a agornisit o avere frumoasă care în timpuri normale ar fi chiar însemnată: se ridică la suma de 200.000 lei.

Întreaga avere a testat-o bisericii, având a se întemeia o fundațiune, care să poarte numele lui și din al cărei venit în primul rând va avea să se înființeze *o masă a ucenicilor*, aici în Sibiu, spre a fi provăzuți cu mâncare elevii români ortodoxi dela diferite meserii.

Îndată-ce I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae*, a aflat despre trecerea din această viață a vrednicului bărbat al bisericii și neamului nostru, a convocat pe Sâmbătă la orele 9 a. m. ședința consistorială în care s'a deschis testamentul răposatului depus în casa werthaimiană a consistorului arhidiecezan. După cetirea testamentului s'au decis următoarele:

1. S'a dat expresiune prin ridicare pierderii suferite;

2. S'a exmis o comisiune stătătoare din asesorii *Mateiu Voileanu*, *Spiridon Moianu* și *Dumitru Coltofeanu* spre a exprima în persoană văduvei rămasă după răposatul, condolențele consistorului;

3. S'a decis a se depune din partea consistorului o cunună pe sicriul defunctului;

4. S'a mai decis a se publica următorul anunț funebral:

Consistorul arhidiecezan cu adâncă durere anunță, că vrednicul și binemeritul său membru *Pantaleon Lucața*, căpitan în retragere, asesor consistorial, fost cassar consistorial și membru în diferite corporațiuni bisericești culturale, după o viață rodnică bogată în fapte nobile izvorâte din o adâncă tragere de inimă pentru biserica și instituțiile ei culturale, azi în 11 Febr. n. la ora 1 dimineața și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în etate de 83 ani.

Rămășițele pământești ale neuitatului defunct se vor ridica din casa proprie (strada Urezului Nr 18), Luni în 13 Februarie st. n. a. c. la ora 2 p. m. și se vor transporta în biserica catedrală, unde se va oficia prohodul înmormântării, și apoi se vor depune spre vecinică odihnă în cimitirul orașenesc din loc. Binecuvântată și eternă să-i fie memoria!

Anunțuri funebre au mai publicat: familia decedatului și Reuniunea meseriașilor români din Sibiu.

Rămășițele pământești ale regretatului a fost transportate Luni la ora 2 d. a. din casa proprie str. Urezului în biserica noastră catedrală la a cărei ridicare a conlucrat și răposatul.

În fruntea cortejului mergea Reuniunea meseriașilor români din Sibiu, cu steagul negru, urmau elevii seminarului nostru arh. diecezan, apoi corul seminarial condus de dl. C. Popa, după aceea preoțimea celebrantă, apoi carul mortuar cu sicriul pe care erau așezate mai multe cununi. Urma neconsolabila soție Elena născută Filip, o mulțime de rudeni între cari am remarcat pe cumnatul său canonicul Chețan din Blaj, nepoții Nicolae Bogdan directorul liceului de fete din Cluj cu dna, ing. Pop, căp. Pop etc.

Ajuns cortejul în fața catedralei sicriul a fost ridicat de pe car și transportat în biserică.

Prohodul a fost săvârșit de I. P. S. Sa arhiepiscopul și mitropolitul nostru Nicolae, asistat de preoții Mateiu Voileanu, Lazar Triteanu, Dr. Aurel Crăciunescu, Ioan Crăciun, Ioan Chialda, Ioan Popa, Andrei Moldovan și diaconul Sofroniu Morariu.

În catedrală aștepta un public ales și numeros. Membrii consistorului arhiepiscopalian în frunte cu P. S. Sa arhiepiscopul Ilarion, prefectul județului Sibiu Dr. Eugen Piso, prefectul orașului Sibiu Anastasiu Boiu, Comitetul Asociației în frunte cu prezidentul Andrei Bărsăneanu, Direcțiunea Albinei în frunte cu Directorul Ioan Vătășanu, Direcțiunea financiară în frunte cu Dr. Tăbăcariu, Reuniunea meseriașilor români în frunte cu prezidentul George Poponea, Generalii în retragere Logojan și Popoviciu și un număr însemnat de onorațori, stimători și prieteni ai răposatului.

La finea serviciului divin I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae a rostit un pătrunzător și negiric espunând pe scurt biografia defunctului, amintind că a fost născut din părinți țărani în județul Bistrița Năsăud în Borgo Joseni la anul 1839. În casa părintească și a însușit acele frumoase calități, cari caracterizează și astăzi pe poporul nostru din acele părți, popor din care s'a format regimentul al 2-lea de grăniță. Înrolat ca militar a luat parte la războaiele purtate de Austria la anul 1859 în sud și 1866 în nord și deși n'a avut o pregătire specială militară, prin calitățile sale superioare și prin simțul său de datorință a atras atențiunea superiorilor asupra sa ajungând la rangul de căpitan.

Ca căpitan a trecut în pensie, dar nu ca să treacă la odihnă, ci ca scăpat din unele obezi cari l țineau legat să înceapă o nouă viață plină de activitate.

Așezându-se în Sibiu a ajuns asesor și cassar consistorial, post pe care l-a purtat cu cinste și cu omenie timp de treizeci de ani, a fost mai mulți ani membru în direcțiunea Albinei, președintele reuniunii de Agricultură din județul Sibiu, prezidentul reuniunii de înmormântare etc. Într'un mod clasic a scos înalțul prelat în relief simțul de datorie, simțul de ordine și disciplină cu care era înzestrat repozatul, având să servească ca pildă vie, ca pildă luminoasă de jertfă și eroism generațiunii de astăzi și cu deosebire meseriașilor noștri pentru a căror ridicare și întărire și-a testat întreaga sa avere.

După terminarea discursului care a făcut o adancă impresie, sicriul a fost ridicat și transportat în cimitirul central unde a fost așezat spre vecinică odihnă.

În veci amintirea lui!

Se caută o casă cu 6-8 odăi, cu puțină grădina, întru cât se poate în centrul orașului. Vânzătorii sânt rugați a se adresa la Tipografia arhiepiscopaliană, str. Mitropoliei Nr. 45.

Din pastoralele arhierilor noștri

În nrul 4, al ziarului nostru din anul acesta, am promis că vom scrie și din pastoralele mai nouă a P. S. Sale episcopului Ioan I. Papp al Aradului.

Primind astăzi această pastorală, publicăm dintr'însa următoarele:

Dragostea către aproapele ne îndatorează, ca pe cei neștiutori să-i învățăm, pe cei rătăciți să-i îndreptăm, pe cei năcăjiți să-i mângăiem, pe cei lipsiți să-i ajutăm și pe cei bolnavi să-i cercetăm, și ne obligă să iubim chiar și pe dușmanii noștri și să facem binele celor ce ne urăsc pe noi.

Dacă toți oamenii ar urma acestor învățături frumoase și folositoare, ar peri dintre oameni cetele, dușmaniile, lăcomia și răutatea; oamenii n'ar cunoaște nedreptatea, necazul, lipsurile și supărarea; bogății ar ajuta pe săraci, ear săracii ar iubi pe cei bogăți; atunci, pentru siguranța vieții și avutului nostru, statul n'ar fi constrâns să susțină cu bani grei atâtea oficii de siguranță și atâtea temnițe pentru răufăcători și criminali.

Însă ce vedem astăzi? Unii oameni s'au făcut pe sine idoli, trăind numai pentru poftele, plăcerile și lăcomia lor. Și pentru satisfacerea patimilor n'au cinst, n'au rușine de oameni și n'au nici frica lui Dumnezeu.

Acești oameni sânt creștini numai după nume. Sufletul lor e păgân și păgân e și modul lor de cugetare și toate faptele lor.

Făloșia, vanitatea, invidia, lăcomia, dorul de a se îmbogăți cu ori și ce preț, răutatea, desfrânarea sânt lucruri păgâne, izvorâte din sufletele lipsite de credință și dragostea lui Dumnezeu și a deapropelului.

Și nu va fi pace pe pământ, nici mântuire și nici bunăvoință între oameni, până nu vom urma învățăturilor și poruncilor dumnezeiești din toată inima, din tot sufletul și din tot cugetul nostru, pentru că aceste învățături sânt temelie cea mai sigură și cea mai puternică a familiei, a societății și a statului.

Din slujbele făcute la altarul Domnului se revarsă darul și binecuvântarea lui Dumnezeu asupra voastră, asupra copiilor, caselor și holdelor voastre. Deci cereți cu sârguință acest dar al lui Dumnezeu, ca să vă ajute în necazuri și să sporească lucrurile voastre spre bine.

Trimeteți copiii regulat la școală, căci astăzi, fără carte și învățătură, nici zilerul nu mai poate trăi. Copilul fără învățătură este ca orbul lipsit de lumina ochilor trupești. Dați copiii să învețe meserie, neguțatorie și industrie, pentru că aceste sânt astăzi cel mai sigur izvor de existență și stare bună materială. Să nu uitați, că câtă vreme aceste ramuri de ocupațiune omenescă vor fi ținute numai de străini, românii vor rămânea străini și săraci pe pământul lor stămoșesc desrobotit cu atâtea jertfe de sânge.

Țineți cu sfințenie la credința voastră strămoșescă, prin care v'ați ridicat și întărit și precum ați primit-o dela fericirii voștri străbuni, așa să o dați și voi de moștenire fiilor voștri, pentru că cel ce nu ține la legea părintească, nu și iubește părinții, și cine nu și iubește părinții acela nici pe Dumnezeu nu iubește. În timpul din urmă — s'au înmulțit numărul prociilor mincinoși, cari — după cuvintele Sf. Scripturi — vin la voi îmbrăcați în piele de oaie, adecă blânzi și umiliți, dar înăuntrul lor sânt lupi răpitori cari cearcă prin tot felul de ispite viclene și promisiuni goale să vă amăgească, spre a vă înstrăina de biserica străbună și a vă folosi spre scopurile lor păcătoase.

Fiți lucrători sânguincioși și cumpătați. Învățați, să știți păstra ce ați agonisit, pentru că fără păstrare și bună împărțire toată truda și osteneala voastră va fi zădarnică. Nu lăcomiți la câștigul și averea altuia, pentru că nu este dar și binecuvântarea lui Dumnezeu acolo, unde averea se câștigă cu viclesug și nedreptate. Supuneți-vă legilor și le păziți, pentru că toată stăpânirea dela Dumnezeu este.

Au sosit la Librăria Arhiepiscopaliană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii, medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de utare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală

„Clerul unit și politica“

Un fruntaș al bisericii gr.-cat. române abordând chestiunea atitudinii ce se impune clerului unit față de mișcarea politică, într'un ziar ce apare la București, susține următoarele:

1. «Clerul unit, cu toată situația schimbată, trebuie să fie hotărât pentru acțiunea politică;

2. E bine, și chiar necesar, ca preoțimea unită să exploateze în serviciul bisericii toate conjuncturile politice în cea mai deplină măsură;

3. Până la înființarea partidului, care să reprezinte și să exhaustieze programul de acțiune al bisericii unite, preoțimea în fruntea credincioșilor să se alăture la acelea dintre partidele existente, care sânt mai aproape de sufletul său;

4. Pentru cazul, când turma i-ar fi divizată în deosebite partide politice, așa cât dacă s'ar alătura unei părți, cealaltă nu l-ar asculta, preotul e dator să rămână neutral, și luându-și un rol negativ să lumineze enorieșii, care partide sânt *dușmănoase bisericii*.

Acest cuvânt de ordine și de orientare, dat clerului unit din partea unui fruntaș al bisericii surori, nouă cari aparținem bisericii ortodoxe ne poate servi de orientare în viitoarele lupte politice.

Ne bucură faptul, că uniții ies pe teren deschis, punând cartă pe față, și nu se mai mărginesc a da preoților lor ca în trecut ordine confidentiale că: «dacă preotul nu va conlucra în cercul său de activitate să reiese candidatul partidului național, va trage consecințele».

Citind punctele de mai sus, nu mai poate nimeni sta la îndoială, că și în viitor toată suflarea unită cu Roma va sprijini pe oamenii, cari aparțin bisericii greco-catolice.

Constatăm de astădată numai un caz concret, ca să arătăm cum se octroiază interesele bisericii unite în județul Alba-inferioară. În acest județ cu majoritate de cetățeni ortodoxi, conducerea partidului național a aflat de bine a pune și acum candidatura alor 5 deputați exclusiv uniți și canonici «domnestici», și la senat a unui singur membru al bisericii ortodoxe. E clar deci ca lumina soarelui, că partidul național în cazul acesta menajează tendințe confesionale.

Stând astfel lucrurile nu putem în deajuns și atragem și chiar să rugăm pe fruntașii bisericii noastre cari se află în comitetul partidului național să ne clarifice noua situație a partidului național, dacă doresc să fie susținut și de alți aderenți. Vrem să știm că acest partid reprezintă în egală măsură și interesele bisericii noastre cum le susține pe ale bisericii unite? Și pentru ce conducerea partidului național nu ține seamă de numărul alegătorilor români de legea ortodoxă?

Preoțimea noastră, în deosebi comitetul central al *Asociației clerului «A. Șaguna»*, din bună vreme să ia măsuri dând orientări la timp membrilor săi în ceea ce privește atitudinea noastră în viitor. Se cere o acțiune unitară în orice direcție de interes obștească, iar în vederea schimbării situației politice preoțimea ortodoxă are datorință a se conforma ordinilor dela conducerea Asociației clerului, trecând fiecare preste orice interes personal sau de partid.

Atitudinea noastră să aibă ca bază refacearea morală în toate acțiunile publice și de stat, și în consecință consolidarea țării și întronarea unui regim drept, care singur poate aduce liniștea și fericirea țării. Ca să putem ajunge acest scop de interes general, să trimitem ca reprezentanți ai națiunii numai oameni de cuvânt, de cinste și oameni muncitori, cari au dat dovadă că se știu însuflețiți pentru cauze obștești contribuind cu cuvântul, cu scrisul și cu faptele lor, la limpezirea multor chestiuni de interes general și de oameni de aceia cari nu au tendințe de separatism confesional.

Nădăjduim că aceste rânduri vor servi de indemn oricărui fiu credincios al patriei și al bisericii, ca să contribuie în cercul său de activitate la limpezirea unei situații, care nu ne poate lăsa indiferenți față de interesele noului stat, de interesele românismului în general și ale legii noastre strămoșești. În consecință să caute puncte de apropiere cu frații lor de un sânge și de o lege, căci numai atunci își vor găsi liniștea și mulțumirea de creștini și de români.

I. C.

Citind ziare

Din *Viitorul* dela 6 l. c.:

Statul Papal este o fosilă de muzeu păstrată cu grijă în borcanul cu spirt al diplomației universale, și autorii de drept internațional se silesc să ne convingă că acest stat minuscul ca o republică miedevală italiană are tot ce-i trebuie pentru a fi considerat ca stat independent: Are o întindere; are o armată care să-l păzească — o bravă armată cu sulii de carton, cu ciorapi de mătăasă, cu pantofi agrafați cu boabe de argint și cu soldați înmănușați — cu un suveran absolut care are miniștrii săi acreditați pe lângă alte state, el primindu-i pe ai altora.

Totuși în statul grădină și palat nu e statul papal de altă dată, nici elvețienii gătiți, pompoși și ridicoli, nu fac ostire; nici suveranul care și îngreunează bătrâna-i frunte cu tiara grea de ametiste, diamante și smaralde, nu este suveranul care chema la Canossa pe regele penitent.

Celce așteaptă ciocănașul de aur care-l va bate cu siguranță cum a căzut de atâtea ori pe alte frunți, nu mai este nemuritorul trimis al sfântului Petru pe pământul ars de soarele cald și înroșt de sângele crimelor lui Borgea...

«*Habemus papam*». Firește. Avem ceva mai mult decât un papă; avem nostalgia trecutului ce vrem să-i dăm o viață nouă.

Ocotirea orfanilor din război

Dare de seamă

Societatea Ocrotirea Orfanilor din război, secția regională Sibiu, cu ocaziunea sărbătorilor Crăciunului a organizat pentru orfanii din război din orfelinatul «Principele Mircea» un foarte reușit Pom de Crăciun. La această sărbătoare a orfanilor a asistat un public numeros și distins.

Orfanilor de război din orașul Sibiu, în număr de 93, li s'au distribuit la biroul societății, haine, ghețe, cozonaci, carne, slănină, lemne etc. Pentru acest pom de crăciun, pe lângă cele primite din magazia societății, adică lemne 9500 klg. slănină 30 klg. cozonaci 100, haine 39, ghețe 47, s'au primit următoarele donațiuni în natură:

Librăria Foala Poporului 175 ex. diferite cărți de citit și 2 duz. creioane; Librăria Arhidiecezană 90 ex. cărți de citit, 8 duz. creioane, 6 duz. condee, 250 caiete; Librăria Săteanului 50 ex. cărți de citit, 10 buc. gume, 10 cutii penițe, 10 palete aquarele; Firma N. Vogelsang 3 duzine ciorapi; doamnele: Catinca A. Bârseanu un palton, Elvira general Botez, Dochia Petrescu, Agnes Măcelariu, Maria C. Popp, Silvia Iliu, Zoe Comanescu, Veria Beu, prăjituri mere și nuc. Dna Elisabeta Bratu 1 păr. bocanci, 3 cărți de citit, 2 jocuri pentru copii. Donațiuni în bani: Comandantul Garnizoanei Sibiu 563 lei, funcționarii băncii Albina, dna Minerva Brote, dl Ioan Candrea, banca Centrală filiala Sibiu câte 500 lei; Corpul VII Armată Serviciul Cartierului 350 lei, dl N. Marculescu, dl Ing. Fink Sibiu, prima societate Ardeleană de asigurare S. A. câte 300 lei. Comand. Teritorial Corpul VII Armată biroul I adjut. lei 279; Banca de scont a României sucursala Sibiu, Banca Românească, Creditul tehnic Transilvănean, Colecta elevelor din internatul Asociațiunii, dna Emilia Russu Sibiu, câte 200 lei, dna Istrati lei 140. Familia T. Popovici, dl Stoianovici C. dna și dl colonel C. Roșianu, dna Veturia Lăpădatu, dl general Pap, Librăria Drotleff, firma Hoza și Inișca Sibiu, dna Miți Baca, firma Misselbacher câte 100 lei; dna Livia Fruma 50 lei; dna Broșu Maria, Brașov Dârste, și dsoara M. H. câte 30 lei; dl prot. N. Togan, dl Dr. Vasile Lăzărescu, câte 25 lei; fam. Dr. Vecerde, dsoara Borcea, dl Romul Simu, dna F. Dombora, dl Dr. G. Măcelariu, dñi Roșca, Aurel Popescu, Dr. Tăbăcariu, dsoara Broșteanu, dl Dr. Bologa câte 20 lei. Generoșilor donatori le aducem pe această cale, în numele orfanilor, cele mai sincere mulțumiri. (ss) *Catinca A. Bârseanu*, prezidentă.

Știrile zilei

Dela Cassa arhidiecezană. Sf. Sa preotul militar Ioan Dăncilă a colectat pe seama Orfelinatului arhidiecezan suma de 2599 Lei dela următorii: Vama, Sibiu 2000 Lei. Teodor Economu 500 Lei, Hotel Boulevard 50 Lei. Geza Maksai 40 Lei. Total 2590 Lei. Pentru acestea daruri, aduse orfanilor noștri, exprimăm și pe calea aceasta sincere mulțumiri.

Predică în catedrală. Dumineca trecută a ținut o frumoasă predică în catedrala mitropolitană părintele *Traian Petrișor* din Gușterița.

Distincție bine meritată. I. P. S. arhiepiscop și mitropolit *Nicolae* a distins pe vrednicul paroh *N. Todea* din frunța parohie Balșa, tractul protopresbiterial al Geoagiului, acordându-i dreptul de a purta brâu roșu. Părintele *N. Todea*, după terminarea studiilor teologice și-a început activitatea ca învățător în Sebeșul săsesc, unde s'a distins prin înființarea unui bun și frumos cor bisericesc. A fost ales apoi paroh în comuna Almașul-mic, pe care a păstorit-o cu vrednicie, căutând a-și îmbogăți păstoriții mai mult în Dumnezeu, după situația geografică, sărăcia soluții și comunicația anevoioasă, le făcea viața din ce în ce mai grea și apăsătoare. După moartea parohului *Demian*, a fost ales paroh al comunei Balșa. Grijă ce dintâi i-a fost repararea școlii și a sf. biserici, care prezenta o priveriște jalnică. După trecerea la cele eterne a protopresbiterului *I. Popovici*, a fost încredințat cu administrarea tractului *Geoagiu*. Administrarea celui mai estins și mai sărac tract, sărac sub toate raporturile: intelectual, material și al totalei lipse de comunicație, e o sarcină, pe care părintele *N. Todea* a purtat-o cu vrednicie 2 ani și 2 luni. Pentru acestea *I. P. S.* mitropolit *Nicolae* a distins pe harnicul preot cu dreptul de a purta brâu roșu. Mandatarul *I. P. S. Sale*, asesorul consistorial *L. Tritean*, i-a înmanat actul în ziua de 23 Ianuar st. v., când, în semnul prieteniei vechi și a bucuriei ce a avut-o, prin distingerea prietenului său, l-a și încins cu brâul roșu, cumpărat de domnia Sa, între felicitările și bucuria colegilor săi prezenți la cursurile pastorale. Să-l poarte sănătos la mulți ani, ca un nou îndemn de activitate pastorală în ogorul Domnului.

Nou prefect al Sibiului. În locul dlui *Z. Filotti*, care s'a retras din postul de prefect al orașului Sibiu, este numit dl *A. Boiu*. Noul prefect se bucură de multă simpatie în cercurile sibiene, fără deosebire de naționalitate.

Reuniunea română de muzică din Sibiu și a ținut aseară concertul anunțat. Sala dela *Urania* a fost plină, ca totdeauna la concertele reuniunii. Între cei prezenți am remarcat pe *I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae*, ofițeri superiori, preoți, funcționari civili și militari, meseriași și tinerime școlară. Toate 5 bucățile programei s'au interpretat cu îngrijire și pricepere. Dare de seamă vom publica în numărul viitor.

Fixarea frontierelor. În 6 Februarie a sosit la Arad comisia pentru fixarea frontierelor, venind dela *Oradea Mare*. Comisia va continua lucrările pentru fixarea frontierei de sud. În acest scop notarii comunelor din această regiune au fost încunoștințați a pune la dispoziția comisiei toate actele referitoare la întinderea comunelor și locuitori.

Societatea Crucea Roșie, al cărei scop nobil și înălțător este cunoscut de toți, aranjează pentru ziua de 20 Februar 1922 o serată dansantă în sala *Unicum* din Sibiu. Publicul sibian și din împrejurime este rugat a-i da concursul pentru obținerea unui succes cât se poate mai mare, atât din punct de vedere moral, cât și material. *Comitetul*.

Preoțimea basarabeană intenționează să înființeze, la reședința episcopiei din Chișinău un muzeu în care se vor aduna toate obiectele vechi istorice aflate în bisericile din Basarabia.

Distincțiuni. *M. Sa Regele* a conferit ordinul «*Coroana României*», în gradul de comandor dlor *G. Dima*, *Dumitru Popovici*, și *Tiberiu Brediceanu*, pentru merite câștigate în jurul înființării operei și conservatorului din Cluj.

Sași și alegerile. Consiliul național săsesc se întrunește în Sibiu în 16 l. c. la ora 9 dimineața pentru a stabili candidaturile și a-și preciza atitudinea față de guvernul actual.

Coroane eterne. Dna *Eugenia Tordășianu* și fiica *Miorica* dăruiesc la fondul *Victor Tordășianu* pentru asilul bătrânilor neputincioși, administrat de Reuniunea română de înmormântare din Sibiu, Lei 100 în loc de cunună pieritoare pe coșciugul iubitului naș dl căpitan *Pantaleon Lucuța*.

Reuniunea femeilor ort. române din Sibiu, suburbiul *Iosefin*, pentru înfrumusețarea bisericii, invită la *Convenirea socială* ce se va aranja Miercuri, în 215 Februar 1922 (Întâmpinarea Domnului) în saleta dela *Urania*. Începutul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 10 Lei. Venitul curat e destinat pentru augmentarea fondului Reuniunii.

Dela poșta. Mărcile de 10 bani, asistență socială, se aplică numai pe scrisori și cărți poștale (și ilustrate) în interiorul țării, și nu pe cele trimise loco sau în străinătate. Nu se pun mărci de asistență socială nici pe: imprimate, probe de marfă, ziare, cărți de vizită, fie adresate loco, în țară sau străinătate.

Colectă americană. Credincioșii parohiei noastre *Sâmbăta-de Jos*, aflați în orașul *Canton*, America de nord, au colectat pentru biserica noastră suma de 35,105 (treizeci și cinci mii una sută cinci Lei). După datele primite, colecta a fost făcută numai între fiii bisericii și comunei noastre aflați în America, voind prin aceasta să arete dragostea mare ce o au pentru biserică. Dorința donatorilor a fost, ca pe banii colectați să trimită din America un clopot. Greutățile transporturilor însă i-a împiedecat de la această dorință. Mai târziu au sosit banii din America, împreună și câțiva credincioși vrednici, cari au cumpărat din colecta de mai sus — conform hotărârii donatorilor — două clopote, cu suma de 28,832 Lei. Restul de 6273 Lei s'a depus la bancă sub numirea: «Fondul colecției americane, al bisericii ort. rom. Sâmbăta de Jos». Vrednică de laudă și de imitat este această faptă nobilă a marinimosilor noștri credincioși, cărora le aduc și pe această cale cele mai căldurease mulțumiri, rugând pe bunul Dumnezeu să-i ocrotească și să-i aducă în pace la vetrele lor. *Pr. Aurel Gabor*.

Aviz. Se aduce la cunoștința celor interesați, cari au cumpărat sau vândut sau arândat orice instalație industrială, sau orice fel de tranșăie, cesiune etc., sub orice titlu sau formă, încheiate în intervalul de la 14 August 1916 și până astăzi, sau care urmează de astăzi încolo a fi încheiate, că în conformitate cu Înaltul Decret Lege Nr. 2447/920 și Jurnalul consiliului de miniștri cu Nr. 3637, pentru a fi valabile, au neapărată nevoie de aprobarea ministrului de industrie și comerț, — fără această aprobare tranșăiunile sânt nule. Termenul ultim, pentru arătarea acestora prin Inspectoratele respective, a fost fixat până în ziua de 1 April 1922, după care dată orice cereri pentru tranșăiunile deja încheiate, vor fi considerate ca anulate. Cererile pentru aprobarea tranșăiunilor, pentru cuprinsul județelor *Alba-Inferioară*, *Sibiu* și *Făgăraș*, trebuie înaintate Inspectoratului XX Industrial din Sibiu, Piața Regele *Ferdinand* Nr. 14. *Inspectorul Industrial*.

Parastas. Împlinindu-se în 1/14 l. c. 2 ani dela decedarea iubitului soț și tată *Victor Tordășianu*, dna *Eugenia Tordășianu* și fiica *Miorica* dăruiesc Lei 100 în loc de parastas la fondul *Victor Tordășianu* pentru azilul bătrânilor neputincioși, administrat de Reuniunea română de înmormântare din Sibiu.

Nimicirea șobolanilor. Dela Consiliul orașului Sibiu primim: Prima întrebuintare a otrăvii de șobolani s'a executat în întregul oraș și a avut rezultat mulțumitor. Mai cu seamă atestatele administrațiilor dela localuri mai mari (căsărmi și alte asemenea), constată că otrava și-a făcut efectul. Fiind că scopul urmărit nu se poate ajunge cu o singură aplicare, proprietarii de case și administratorii edificiilor sânt rugați să execute aplicarea a doua în întregul oraș în 15 l. c.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înregistrarea fetelor sărace dar cu alipire către Reuniune, a colectat vornicul *Ioan Imbăruș* dela nuntașii ospățului lui *Ioan Bunea*, comerciant cu *Elisaveta Brădean*, nași fiind dl *George Urian* cu dna, suma de Lei 60. Pentru prinos mulțumește: *G. Poponea*, prezident. *Sf. Duca*, secretar.

Nr. 494/921

(18) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III, **Subpeatra**, din protopresbiteratul Lupșa, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în foaia oficială «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fasonate (enumărate) în coala B. pentru venitele preoțești, precum și salariile ce le acordă statul preoților conform calificăției de care dispun.

Concursurile înzestrate cu documentele recerute sânt a se înainta subscrisului în termenul deschis, iar concurenții — cu observarea prescrierilor regulamentului parohial — se vor prezenta înainte de alegere și în comună, spre a cânta, eventual a celebra și cuvânta și a face cunoștință și cu poporul.

Pe baza deciziei comitetului parohial dela 13/26 Decembrie a. c., în lipsa altor concurenți, în candidație se vor admite și învățători diplomați cu atestat de calificăție preoțească câștigat în cale extraordinară.

Baia de Arieș (Ofenbaia), 29 Decembrie 1921, (11 Ianuar 1922).

Oficiul protopresbiterat ort. rom. al Lupșei în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Gan
protopresbiter

Nr. 11/1922

(14) 3 3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia I-ma din **Ibănești** (de clasa I-a) în protopresbiteratul Reghinului, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție în «Telegraful Român».

Beneficiile împreună cu acest post sânt venitele parohiale datorite în coala B. pentru întregirea dotației dela stat și salariul dela stat conform calificăției și timpul de serviciu a celui ales.

Alesul paroh după terminarea bisericii a cărei zidire acum s'a decis în sinodul parohial, va fi îndatorat a locui în casa parohială din cătunul «Runcu» când și parohiile din Ibănești se vor aronda din nou.

Cererile de concurs le vor înainta concurenții la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis, iar pentru a se face cunoscuți poporului se vor prezenta la biserică în vre o Duminică ori sărbătoare cu prealabilă încunoștințare a oficiului protopresbiterat.

Reghin, la 4/17 Ianuar 1922.

Oficiul protopresbiterat ortodox.

Vasile Duma
protopresbiter

Nr. 10/1922

(19) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia ort. română de clasa I **Coșna** în protopresbiteratul Bistriței, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție în ziarul «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt toate cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, precum și salariul preoțesc conform statelor de plată și anii de serviciu.

Reflectanții calificați pentru acest post își vor înainta cererile susținute cu documentele de lipsă oficiului protopresb. ort. român în Bistrița și pentru a face cunoștință poporului se pot prezenta în parohie în vre o Duminică ori sărbătoare spre a cânta, a cuvânta ori a urlit ghiși în biserică.

Bistrița, 10 Ianuar 1922.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. în înțelegere cu comitetul parohial.

Gregorin Pletosu
protopresb.

Nr. 3145/1921

(16) 3-3

Concurs

Sistemizându-se prin rezoluția de dto 1 Noembrie 1921 Nr. 23.037/1921 a Secretariatului general dela instrucțiune un post de profesor

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

de religie pentru elevii ortodoksi dela toate școlile din **Bistrița**, prin aceasta, pentru ocuparea aceluia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Dela reflectanți se cere să fie preoți ori clerici cu examen de capacitate preoțească. Preferiți vor fi cei cu studii superioare ori cu examen de cursuri dela universitate și cu certificat de examen pedagogic.

Cererile însoțite de documentele cerute sânt a se înainta la Consistorul diecezan din Cluj în termenul deschis. Cel numit va trebui să-și ocupe postul la 1 April 1922.

Cluj, 26 Ianuar 1922.

Consistorul diecezan:

Nicolae Ivan
episcop

Nr. 3439/921 Bis.

(11) 3-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. I. **Alud**, centrul județului Albei inferioare, sistemizat prin rezoluția ministerială nr. 61.141/921, prin aceasta publicăm concurs în termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt: dotația dela stat — minus venitele datorite în coala B. — Dela reflectanți să cere să aibe calificăție pentru parohii de cl. I, să fie apti de a propune și studiul religiunii la toate școlile de acolo (liceu, civile) pentru cari va primi remunerație specială și să se prezinte în o Duminică sau sărbătoare în capela noastră de acolo pentru a-și arăta dexteritatea de a servi și cuvânta.

Cererile însoțite de documentele prescrise — sânt a se înainta la Consistoriul Diecezan — în termenul deschis.

Cluj, la 23 Ianuar 1922.

Consistoriul Diecezan

Nicolae Ivan
episcop

Nr. 3688/1921

(8) 3-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa II **Dângaul mare** cu filia **Dângaul mic** trac. Cluj se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Reflectanții sânt invitați să-și înainteze petiția concursuală, ajustată cu documentele cerute, în termenul deschis Consistoriului Diecezan ortodox român din Cluj și a se reprezenta în parohie spre a fi cunoscuți din partea poporului.

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fixate în coala B. pentru întregirea retribuțiilor preoțești dela stat.

Taxele stolare stabilite din nou de către credincioși se pot vedea la Consistor, — iar casa parohială este foarte bună.

Cluj, la 30 Decembrie 1921.

Consistorul Diecezan ortodox român:

Nicolae Ivan
episcop

Nr. 25/1922

(13) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională română ortodoxă din **Calbor**, tractul **Făgăraș**, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt: Salar dela biserică 300 Lei, restul va primi dela stat. Cvarțir corespunzător în edificiul școlii și 20 lei pentru grădină.

Cel ales e dator a conduce elevii Duminică și sărbătoarea la biserică și a cânta cu ei răspunsurile liturgice.

Doritorii de a ocupa acest post să și înaintze în termenul deschis cererile cu documentele cerute de lege oficiului protopresbiterat al tractului **Făgăraș**, având a se prezenta la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiterat al tractului **Făgăraș** în înțelegere cu comitetul parohial.

Făgăraș, la 25 Ianuar 1922.

Nicolae Borzea
protopop.

Nr. 4/922

(12) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din comuna bisericească **Roșia Montană**, de cl. II, în protopresbiteratul Abrudului, se publică concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor dela stat.

Ceice doresc a ocupa acest post își vor înainta cererile de concurs subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul arătat și se vor prezenta pe lângă observarea dispozițiilor reglementare, în vre o Duminică sau sărbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. al Abrudului în înțelegere cu comitetul parohial.

Abrud, 8 Ianuar 1922.

Petru Popoviciu
protopop

Anunțuri și reclame

Singurul ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45.

Frac

căptușit cu mătăasă, pantaloni și vestă, precum și un pat de copil, de vânzare. Se pot vedea **Str. Quer 28** între orele 4-6 p. m.

La Librăria arhidiecezană se află de vânzare:

Istoria bisericească a rom. ardeleni

de

Dr. Ioan Lupăș,

profesor universitar și membru al Acad. române

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Album

de

brodării și țesături românești

Compus și editat de

Minerva Cosma

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 20 Lei.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane